

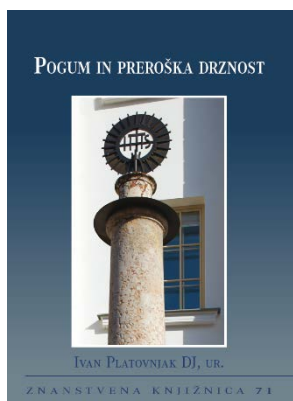

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

2020

Na tiskovni konferenci »Beri in ostani zdrav« bodo predstavljene monografije in priročniki, ki so jih v letu 2019-2020 izdali predavatelji, zaposleni na Teološki fakulteti, ter znanstvene serijske publikacije, ki jih izdaja Teološka fakulteta UL.

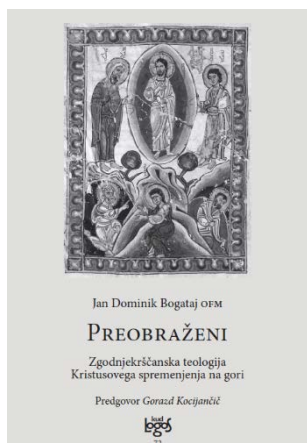
Zbirka Znanstvena knjižnica TEOF

Pogum in preroška drznost : slovenske vzporednice ukinitvi (1773) in obnovitvi (1814) Družbe Jezusove / Ivan Platovnjak (urednik).

*Ljubljana : Teološka fakulteta : Založba Dravljje, 2019.
Znanstvena knjižnica TEOF ; 71.*

Znanstvena monografija je sestavljena iz uvoda in sedmih poglavij. Posamezna poglavja predstavijo pogum in preroško drznost jezuitov pred ukinitvijo Družbe Jezusove (1773) in po njej, da se je vseeno ohranila in ponovno obnovila leta 1814, in nato nadaljevala svoje delo z novim zagonom. Prvenstvena pozornost posameznih poglavij je na slovenski prostor in jezuitov, ki so delovali v njem. Poglavja so napisali različni avtorji/raziskovalci, ki so z znanstveno metodološko doslednostjo raziskali in predstavili posamezne tematike monografije. Celotna monografija razkriva originalnost misli, s katero so jezuiti sooblikovali kulturo teološkega razmišljanja, in njihovo izvirno soočenje z različnimi pastoralnimi izzivi (npr. kolegiji, kongregacije in druga laiška gibanja, duhovne vaje itd.). Monografija s svojevrstno integracijo zgodovinskih dejstev prinaša nov vpogled v življenje in delo jezuitov na Slovenskem.

Jan Dominik Bogataj. Preobraženi : zgodnjekršćanska teologija Kristusovega spremenjenja na gori.

*Ljubljana : KUD Logos : Teološka fakulteta, 2020.
Znanstvena knjižnica TEOF ; 73.*

V monografiji avtor predstavi grško in bizantinsko umevanje evangeljskega dogodka Jezusove spremenitve na gori in ga umesti v širši grški religijski koncept metamorfoze. Temu doda svojsko latinsko tradicijo na zahodu in z vzhodne strani še semitski element iz sirskega izročila, potem pa predstavi tudi vizijo za sodobno teološko in filozofsko misel. Dogodek in njegovo patristično interpretacijo namreč umesti v tri teološke »poddisciplin«: kristologijo, soteriologijo in eshatologijo.

Bogato poznavanje patrističnih besedil in prodorno razmišljanje mu je omogočilo, da je prišel do poglobljenega uvida v zapleteno dinamiko bizantinske, latinske in sirske patristične misli, ki je vredna ne le študija, pač pa tudi umestitve v sodobno miselno avanturo.

Njegovo delo ni zgolj navajanje že ugotovljenega, pač pa na osnovi nabranega primarnega in sekundarnega gradiva naredi pomembne korake v smeri poglobljene raziskave teološke misli prvega tisočletja z relevantnostjo za tretje. Obsežen nabor referenc virov in literature dokazuje širino in globino monografije.

V iskanju novega zaupanja v Cerkev : pastoralna in kateheza po razkritju spolnih in drugih zlorab / Janez Vodičar (urednik).

Ljubljana : Teološka fakulteta, 2020.

Znanstvena knjižnica TEOF ; 74.

Znanstvena monografija je plod raziskovanja širokega spektra strokovnjakov, ki poskušajo v luči številnih zlorab, ki so v zadnjem času pretresla Cerkev, iskati možnosti, kako to prerasti in plodovito izkoristiti za prenovo pastorale in kateheze. Spolne in druge zlorabe so le izhodišče, cilj je iskanje rešitev za pastoralno in katehetsko delo.

V razpravah se dotikamo vseh različnih vprašanj, ki so povezana s to tematiko in ponujamo vsaj možne smeri nadaljnjega iskanja našega oznanjevanja. Terapevtski pristop, ki je nujen za razreševanje preteklih ran, nam lahko pomaga tudi pri preventivi in bolj sproščenem katehetskem in pastoralnem delu. Zato so raziskave, ki nam predstavijo to področje, dobrodošli premisleki za pravilno pastoralno in katehetsko ravnanje. Če si nočemo zatiskati oči in v Cerkvi, ki sprejema in odpušča grehe, tega niti ne smemo, potem je prav razumeti žrtve spolnih zlorab in se na njihovi koži učiti, kaj pomeni, da Bog odpušča grehe in prinaša odrešenje. Ob branju konkretnih primerov imamo prav to možnost. Navedeno pa je hkrati povezano s teološkim pogledom, ki terja nove smernice razumevanja razodetja. Slednje bo tudi otrokom, ki se pravkar rojevajo, lahko zagotovilo večjo mero dostojanstva Božjega otroštva. Poleg izkušenj iz terapije in njene povezanosti z vero in pripadnostjo Cerkvi so v monografijo vključeni članki, povezani s konkretnimi področji pastorale in kateheze. Družine, gibanja, župnijska kateheza – skupno jim je iskanje, kako pravilno in čim bolj preventivno ravnati v luči zlorab v Cerkvi in predvsem kako to sprejeti kot izziv za splošno prenovo celotnega pastoralnega in katehetskega dela.

Marjan Turnšek. Slovesni portal v življenje skrivnosti : zakramenti uvajanja v skrivnostno življenje cerkvenega organizma.

Ljubljana : Teološka fakulteta, 2020.

Znanstvena knjižnica TEOF ; 75.

Avtor v tej znanstveni monografiji jasno in pregledno obravnava zakramente uvajanja v krščansko življenje: krst, birmo in evharistijo. Že naslov monografije je zgovoren, saj se krst kot temelj celotnega krščanskega življenja imenuje »velika vrata k življenju v Duhu«.

Turnškova študija je razdeljena v dva glavna dela. V prvem delu z naslovom »Zakramenti – skrivnostni Božji dotiki« avtor najprej spregovori o zakramentih na splošno in poudarja dvoje: »Kristus je temeljni zakrament, Cerkev je vesoljni zakrament odrešenja«. Pri tem izhaja iz trinitarične opredelitve Cerkve, kakor jo je izrazil drugi vatikanski koncil na osnovi znova odkritega bogastva cerkvenih očetov: »Cerkev je ljudstvo, zbrano v edinosti Očeta in Sina in Svetega Duha.« (sv. Ciprijan)

Drugi del »Zakramenti uvajanja v skrivnostno življenje Svete Trojice« je obsežnejši in razdeljen na tri enote. Z zakramenti uvajanja v krščanstvo, se pravi s krstom, birmo in evharistijo, se polagajo temelji celotnega krščanskega življenja. Zakrament svetega krsta je predstavljen kot »krstno prerodenje v novega človeka«. Krst je res rojstvo k novemu življenju v Kristusu. Naslednji zakrament uvajanja, zakrament svete birme, je predstavljen v pnevmatološki perspektivi kot »dejavna navzočnost Svetega Duha« v kristjanovem življenju. Birma namreč krščene »popolneje zveže s Cerkvijo, jih obogati s posebno močjo Svetega Duha in jim tako nalaga strožjo dolžnost, da kot resnične Kristusove priče hkrati z besedo in dejanjem razširjajo in branijo vero«. Končno je predstavljen »Zakrament svete evharistije kot zakrament svobode in edinosti«. Evharistija je vir in vrhunec vsega cerkvenega življenja. »Presveta evharistija namreč obsega ves duhovni zaklad Cerkve, Kristusa samega, naše velikonočno Jagnje«. V trinitarični luči to pomeni: v evharistiji imamo vrhunec dejavnosti, s katero Bog v Kristusu posvečuje svet, pa tudi češčenja, ki ga ljudje izkazujejo Kristusu in po njem Očetu v Svetem Duhu. To pa je vir svobode in edinosti. Turnškova monografija je sad večletnega teološkega raziskovanja in pastoralnega delovanja in bo pomembno prispevala k teološki misli na Slovenskem in hkrati boljšemu poznavanju in obhajanju zakramentov.

Periodične publikacije TEOF

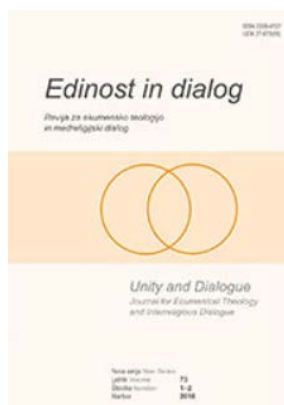
Bogoslovni vestnik

2020 / posamezne številke

Bogoslovni vestnik je znanstvena revija profesorjev Teološke fakultete Univerze v Ljubljani z recenzijo. Revija, katere predhodnik je bil Voditelj v bogoslovnih vedah (1898–1916), izhaja od leta 1920. V razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, je vpisana pod zaporedno številko 565. Izhaja štirikrat na leto. Objavlja izvirne in pregledne znanstvene članke in prispevke s področja teologije in drugih ved, ki so sorodne teologiji. Objavlja v slovenskem, a tudi v latinskem, angleškem, francoskem, nemškem in italijanskem jeziku. Rokopis, ki ga sodelavec pošlje na naslov Bogoslovnega vestnika, je besedilo, ki istočasno ali prej ni bilo poslano na noben drug naslov in bo v njem objavljeno prvič. Rokopise je treba poslati na naslov: Bogoslovni vestnik, Poljanska 4, 1000 Ljubljana; v elektronski obliki na: bogoslovni.vestnik@teof.uni-lj.si.

Izvečke prispevkov v tej reviji objavljajo:

- o Canon Law Abstracts
- o Elenchus Bibliographicus Biblicus
- o ERIH PLUS
- o dLib
- o IBZ Online
- o MIAR
- o MLA - Modern Language Association Database
- o Periodica de re Canonica
- o Religious and Theological Abstracts
- o Scopus (h)
- o Web of Science (WoS) Core collection: the Emerging Sources Citation Index (ESCI)

Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog

2020 / 1-2

Edinost in dialog je znanstvena revija Inštituta Stanka Janežiča za dogmatično, osnovno in ekumensko teologijo ter religiologijo in dialog Teološke fakultete Univerze v Ljubljani z recenzijo.

Izhaja dvakrat letno. Objavlja izvirne in pregledne znanstvene članke in prispevke s področja ekumenizma in medverskega dialoga, vezane na

BERI IN OSTANI ZDRAV

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

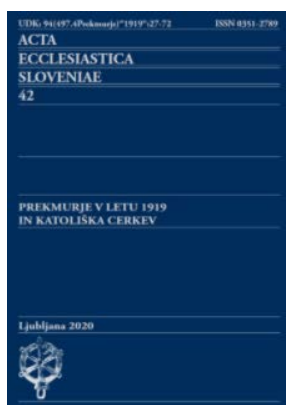
svetovne religije, s poudarkom na krščanskih verstvih, judovstvu in islamu.

Revija je indeksirana v bazah:

- ATLA Religion Database (American Theological Library Association)
- ERIH PLUS (European Reference Index for the Humanities)
- IxTheo (Index Theologicus)
- RTA (Religious and Theological Abstracts)
- Scopus.

V prvi številki je obravnavala tri tematske sklope. Prvega, z naslovom Judovsko-krščanski viri in razsežnosti pravičnosti so pripravili člani istoimenske programske skupine (Avsenik Nabergoj, Palmisano, Kolar, Matjaž). Tematske razprave k drugem sklopu z naslovom Hieronymus noster so prispevali udeleženci istoimenskega simpozija, posvečenega Hieronimu (Bratulič, Čairovič, Stankovska, Debevec). Tretji tematski sklop, Dialog med kristjani in muslimani, so pripravili udeleženci simpozija 800 let sobivanja (Grabus, Škamperle, Patafta). Sodelovali so tudi avtorji z drugimi razpravami (Perić, Malmenvall, Škafar, Krajnc-Vrečko).

V drugi številki je revija v sodelovanju s Centrom judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor in s podporo raziskovalnega programa ARRS Judovsko-krščanski viri in razsežnosti pravičnosti P6-0262(A) obeležila 55. obletnico objave koncilске izjave Nostra Aetate (NA), ki je omogočila sistematičen dialog med Katoliško cerkvijo in judovstvom. Različni avtorji odpirajo različne vsebinske teme; NA in uradni odnos Katoliške cerkve do judovstva; Judovstvo v Sloveniji v stiku z okoljem; predstavitev avtorjev, njihovih naporov, del, na področju judovsko-krščanskega dialoga; različne pobude in izzivi dialoga z judovstvom za sodobno krščansko teologijo in medreligijski dialog v pokoncilskem obdobju.

Acta Ecclesiastica Sloveniae

2020 / številka 42

Publikacijo Acta Ecclesiastica Sloveniae (AES) izdaja Inštitut za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. V publikaciji člani IZC in zunanji sodelavci objavljajo doslej neobjavljene dokumente, ki se kakorkoli nanašajo na zgodovino Cerkve na Slovenskem. Dokumenti, redno objavljeni v izvirnem jeziku, so opremljeni s komentarjem v slovenščini in povzetki v tujih jezikih. Publikacija Acta Ecclesiastica Sloveniae izhaja od leta 1979.

Letnik 42 AES vsebuje šestnajst razprav pod skupnim naslovom Prekmurje v letu 1919 in Katoliška cerkev. Razprave se nastale v okviru obhajanja 100-letnice priključitve Prekmurja k matičnemu narodu v letu 2019. Večji del razprav je bil predstavljen na znanstvenem posvetu v Veržej, preostale pa so nastale na novo. Prvi del prispevkov predstavlja pregled predzgodovine

BERI IN OSTANI ZDRAV

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

katoliške skupnosti v Prekmurju do konca prve svetovne vojne. Drugi del razprav obsega poglede na vlogo, ki jo je imela Cerkev in njeni posamezni voditelji za ohranjanje pripadnosti katoliški skupnosti in izvirne kulturne dediščine, pri pripravi tiskanih besedil in na diplomatskem področju. Del prispevkov je namenjen pregledu sadov, ki jih v letih od ustanovitve že prinesla nova škofija. Izviren je tretji del razprav, kjer je predstavljeno arhivsko gradivo, ki ga je o dogajanju neposredno po koncu vojne in v nekaj naslednjih letih, seveda predvsem na cerkvenem področju, mogoče najti v različnih cerkvenih arhivih. Tu so vključeni dokumenti, ki jih je najti v nadškofijskih arhivih v Mariboru in v Ljubljani, v škofijskem arhivu Sombotelj in v arhivih osrednjih vatikanskih ustanov. Dokumente spremljajo ustrezne študije ter povzetki dokumentov, ki so sicer objavljeni v njihovih izvirnih jezikih.

Monografske publikacije v letu 2020

Moč mladosti : delavnice za osebnostno rast mladih : priročnik / Sanja Obaha Brodnjak, Barbara Simonič (urednici).

E-izdaja.

Ljubljana : Teološka fakulteta ; Maribor : Društvo Salezijanski mladinski center, 2020.

V priročniku z naslovom MOČ MLADOSTI so zbrani predlogi delavnic za osebnostno rast mladih, ki so jih pod mentorstvom in v sodelovanju z izr. prof. dr. Barbaro Simonič ter strokovno sodelavko Sanjo Obaha Brodnjak (vodja društva Salezijanski mladinski center Maribor) v okviru projekta »Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020« pripravili sodelujoči študenti. Priročnik je zasnovan kot vodnik izvajalcem pri oblikovanju in izvajanju aktivnosti z mladimi na način, da jih vodi v razvijanje njihovih potencialov in talentov, s katerimi bodo lahko dejavno sodelovali v družbi. Po njem lahko tako posežejo mladinski delavci, učitelji, vzgojitelji, pastoralni delavci, svetovalni delavci, skratka vsi, ki se pri svojem delu srečujejo s poslanstvom vzgoje in oblikovanja osebnosti mladostnika. Delavnice so osredotočene na nekatera področja osebnostnega razvoja mladih ter krepitev teh področij, saj so usmerjene v to, da mladi, ki se vključijo v delavnice, razvijajo svoje osebnostne in posledično tudi voditeljske kompetence z namenom odgovornega, zrelega in aktivnega delovanja v družbi.

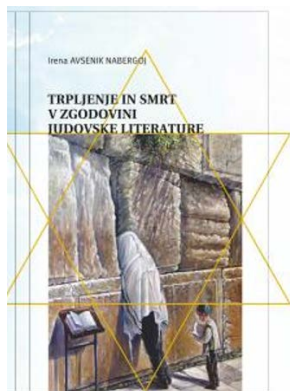
Priročniki ima več delov. V uvodnem delu so podane teoretične in praktične podlage za uporabo priročnika: opisana so izhodišča razumevanja mladostništva s poudarkom na potencialih tega obdobja, obenem pa je podana pomembnost dela z mladimi in umeščenost priročnika v okolje praktične uporabe. V drugem delu podani opisi posameznih delavnic in predlogi izvedbe. Predstavljenih je šest delavnic, ki se nanašajo na sledeče teme: razvoj in dožemanje lastne identitete in samopodobe, odkrivanje lastnih talentov in darov, soočanje s stresom in čustvi,

BERI IN OSTANI ZDRAV

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

razumevanje drugega (empatija), razvoj komunikacijskih veščin in razvoj veščin soočanja in reševanja konfliktov.

<https://www.teof.unilj.si/uploads/MO%C4%8C%20MLADOSTI%20priro%C4%8Dnik.pdf>

Irena Avsenik Nabergoj. Trpljenje in smrt v zgodovini judovske literature.

Ljubljana : Slovenska matica, 2020.

Razprave in eseji / Slovenska matica ; 76.

Tretja knjiga trilogije Irene Avsenik Nabergoj o Judih z naslovom *Trpljenje in smrt v zgodovini judovske literature* je izšla leta 2020 pri Slovenski matici ter z osredinjanjem na reprezentacije v umetniških delih sestavlja celoto skupaj z njeno prvo knjigo *Zgodovina protijudovstva in antisemitizma v Evropi* (2016) ter njeno drugo knjigo trilogije z naslovom *Podoba Judov v evropski literaturi, gledališču, glasbi in filmu* (2017). Avtoričina nova knjiga predstavlja duhovni vrh razkrivanja judovske religioznosti, ki je najmočnejše pobude za poglobljeno razmišljanje o svetu, Bogu in človeku dobila v trpljenju. Biblična literatura, ki so jo navdihovale različne okoliščine trpljenja, še zlasti preizkušnje bolezni in smrti ter preganjanja s strani močnejših zavojevalcev, obsega velik del Stare zaveze: trpljenje Jožefa v Egiptu (1 Mz 37–50), trpljenje celotnega ljudstva zaradi uničenja dežele (Žalostinke), trpljenje posameznika zaradi bolezni (Job, Psalm 22 itd.), trpljenje Božjega služabnika (Iz 52,13–53,12) in številna druga besedila. Judovska literatura pa je skozi vso svojo zgodovino z vero bibličnih prerokov in modrecev dopolnjevala svoje odzive na izzive, še zlasti v tako hudih preizkušnjah, kot je bil holokavst. Avtorica se v knjigi osredinja na literarna soočenja judovskih piscev z antisemitizmom in holokavstom v celotni judovski literarni tradiciji od začetkov do danes. Pogloblja se v eksistencialno in filozofsko problematiko, ki je v osrčju obravnavanih del. Še posebej dragocena so njena inovativna branja sodobnih avtorjev in avtoric Stefana Zweiga, Imreta Kertésza, Anne Frank, Hélène Berr in Hannah Arendt. Avtorica je pozorna na kompleksnost problematike, ki se najbolj izraža v večkrat protislovni čustveni naravnosti judovskih avtorjev in avtoric, razpetih med judovsko tradicijo in s kulturo individualnosti prežeto sodobnostjo.

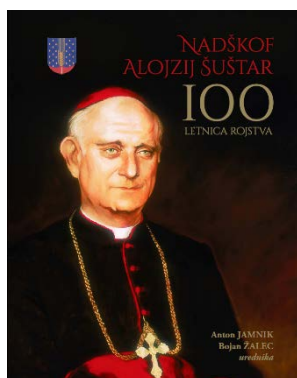
Najgloblji izzivi ljubezni

Christian Gostečnik. Najgloblji izzivi ljubezni.

Ljubljana : Brat Francišek : Franciškanski družinski inštitut, 2020.
Monografije FDI ; 24.

V tej knjigi se je avtor posvetil najgloblji vsebini človeškega doživljanja, ljubezni, ki je temeljna sila vsega našega hrepenenja. Hrepenenje po ljubezni je tako neizprosno, da smo zanj pripravljeni žrtvovati vse. Pri tem se je avtor najprej ustavil pri hormonsko-kemični, psihični in duhovni strukturi ljubezni ter pri hrepenenju po njej, saj je ljubezen osnovni vir, ki daje našemu ne samo doživljanju, ampak življenju samemu smisel in temeljni razlog za obstoj. V tem okviru živita moški in ženska, ki sta si po svoji neponovljivosti izjemno podobna in obenem tako zelo različna, ne samo po nevrološko-hormonski in psihični strukturi, ampak tudi v načinu hrepenenja po ljubezni, čustvovanju, razmišljanju in delovanju. Tudi njuna duhovna struktura je različna, namreč v načinu verovanja, molitve ter dojemanja sakralnosti in Boga. Vse to je avtor skušal pokazati, pri tem pa je tudi iskal, kako moški in ženska v svoji različnosti dopolnjujeta drug drugega v ljubezni, po kateri oba strastno hrepenita. Ljubezen je dar Boga, a se je zanjo nujno potrebno odločiti. Ni dovolj samo hrepenenje niti še tako strastna želja po njej, saj zahteva rast in odgovornost ter skrb tako zase kakor tudi za drugega. Rojeni smo iz Ljubezni in za ljubezen, le-ta pa pomeni tudi napor, ki vedno zahteva zvestobo in vztrajnost.

Nadškof Alojzij Šuštar: 100-letnica rojstva / Anton Jamnik in Bojan Žalec (urednika).

Ljubljana : Družina, 2020.

Na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani pod vodstvom izr. prof. dr. Antona Jamnika poteka raziskovalni projekt z naslovom: »Pomen nadškofa Alojzija Šuštarja (1920-2007) v Cerkvi na Slovenskem, slovenski družbi in evropskem prostoru. Častni pokrovitelj projekta je **predsednik Republike Borut Pahor**. V okviru projekta bomo celostno raziskali in predstavili vlogo in pomen dr. Alojzija Šuštarja za slovensko Cerkev, njegovo filozofsko in teološko misel, njegovo vlogo in pomen za slovenski družbeni prostor (posebje z vidika njegove vloge v osamosvojitvenih procesih) ter njegovo vpetost v evropski prostor (študiral v Italiji, 27 let je živel v Švici in imel visoki službe na ravni Evropskih škofovskih konferenc). Pri našem raziskovalnem projektu sodeluje večje število profesorjev iz Slovenije, prav tako pa tudi iz Švice, Luksemburga, Bruslja in nekaterih drugih dežel.

Kot rezultat naše raziskave sta bila v tem letu dva večja projekta:

- Izid znanstvene monografije o nadškofu dr. Alojziju Šuštarju

BERI IN OSTANI ZDRAV

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

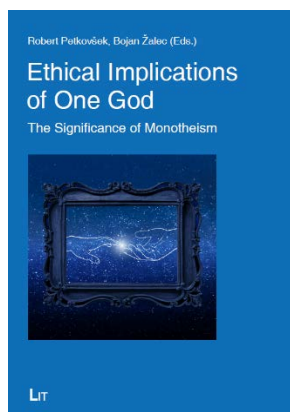
- Znanstvena konferenca o nadškofu Šuštarju v mesecu novembru (10. November 2020,

Ob 100 letnici rojstva dr. Šuštarja in 30. Obletnici plebiscita za samostojno Slovenijo, smo želeli vsaj nekaj prispevati, da bi se v slovenskem družbenem prostoru nadaljeval in spodbujal dialog, medsebojno spoštovanje, solidarnost, pluralnost ter etični humus, ki povezuje med seboj ljudi različnih prepričanj, kar je bila tudi temeljna misel in način življenja nadškofa Šuštarja.

Nadškof Alojzij Šuštar (1920 – 2007) je velika osebnost naše zgodovine. 100. obletnica njegovega rojstva je priložnost in obveza, da poglobimo vednost ter se potrudimo, da bo naša predstava o njem popolnejša in objektivnejša. Kajti prepričana sva, da bolj, ko bomo to podobo dopolnjevali, bolj se bo pokazala njegova veličina.

Znanstvena monografija ima dva glavna dela. V prvem so znanstveni prispevki. Napisali so jih vrhunski strokovnjaki in poznavalci njegovega dela z različnih znanstvenih področij. V drugem so pričevanja sodobnikov, od sorodnikov do tistih, ki so z njim tako ali drugače sodelovali. Dodani so odzivi visokih osebnosti iz sveta Cerkve in politike ob njegovi smrti. Monografijo bogati obsežno slikovno gradivo, ki je deloma prvič objavljeno.

Knjiga je najbolj celosten prikaz nadškofove osebnosti, življenja in dela doslej. Osvetli ga z zgodovinskega, teološkega, filozofskega, političnega, državotvornega, cerkvenega, pastoralnega ter čisto človeškega vidika. Kot taka je pomemben prispevek k slovenski zgodovini v njenih različnih razsežnostih (družbeni, politični, kulturni, duhovni) ter dragocen vir, zgled in navdih za naše ravnanje v sedanjosti in prihodnosti.

Ethical implications of one God : the significance of monotheism / Robert Petkovšek and Bojan Žalec (urednika).

Wien ; Zürich : Lit, cop. 2020.

Theology East-West ; vol. 26.

Znanstveno monografijo sestavlja 17 prispevkov avtorjev iz 8 držav. 8 jih je s TEOF UL: Petkovšek, Platovnjak, Jamnik, Strahovnik, Pevce Rozman, Malmenvall, Osredkar in Žalec. Članki segajo na različna področja humanistike: filozofije, teologije, religiologije, antropologije, kulturnih študij in duhovne zgodovine. Vprašanje etičnih posledic monoteizma je z vidika sodobne humanistike in družboslovja, z aspekta kulturnih in političnih razmer v Evropi in tudi v svetovnem merilu izredno pomembna tema. Monoteizem je oblikoval močne civilizacije, tudi našo. Pomemben je globalno in lokalno. Zato je znanstvena knjiga, posvečena tej temi, zelo smiselna. Tako v preteklosti kot danes je bil monoteizem deležen ostrih kritik, pa tudi zavzetih zagovorov. Slednji poudarjajo njegov pozitiven in celo ključen prispevek k miru, oblikovanju razumne, nenasilne ter strpne kulture in družbe, doprinos k znanstvenemu, političnemu in kulturnemu razvoju ter k oblikovanju demokracije. Knjiga je medpanožne, interdisciplinane narave. Ponuja sveže, znanstveno utemeljene poglede na etične vidike

BERI IN OSTANI ZDRAV

Predstavitev publikacij Teološke fakultete UL

monoteizma, izboljšuje njegovo poznavanje in ustvarja podlago za razumno in etično reševanje konfliktov, za katere je razumevanje monoteizma pomembno ali celo kar odločilno.

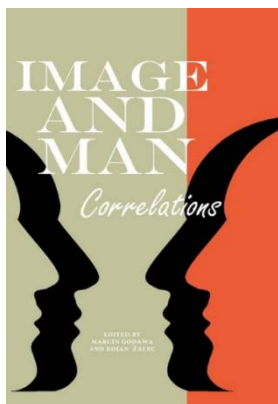

Image and Man – Correlations / Marcin Godawa in Bojan Žalec (urednika).

Krakov: Papeška univerza Janeza Pavla II. v Krakovu, 2020.

Mnogi pravijo, da danes živimo v času podob. Takšna trditev ni povsem jasna, ker je pojem »podoba« večpomenski in zapleten. A v vsakem primeru je v njej veliko resnice. Ta znanstvena monografija želi prispevati k boljšemu razumevanju in vrednotenju vlog in pomena podob v našem življenju. Obsega različna področja humanistike, je interdisciplinarne narave. Zajeti so antropološki, filozofski, teološki, psihološki, kognitivni in pedagoški vidiki, pa tudi religiozski, umetnostno zgodovinski in estetiški. Omenjene panoge se med seboj prepletajo in dopolnjujejo. Knjigo sestavlja devet prispevkov osmih avtorjev, ki prihajajo iz različnih držav. Štirje od njih so s TEOF UL: red. prof. dr. Stanko Gerjolj, red. prof. dr. Bojan Žalec, dr. Mateja Centa in dr. Ana Martinjak Ratej (nekdanja mlada raziskovalka na TEOF).

Knjiga se začne s prvim prispevkom Bojana Žalca, ki je filozofske narave. Ukvarja se s Kierkegaardovim razumevanjem procesa, ko človek postaja božja podoba. Po Kierkegaardu je postati božja podoba glavni telos človeškega življenja. Žalec svojo predstavitev umešča v širši okvir Kierkegaardove teološke antropologije in psihologije ter etike božjega klica, osebne rasti in samouresničevanja. Osrednja tema prispevka Mateje Centa je stigmatizacija čustvenosti. Razišče njen pojem, izvor in funkcijo. Posebno pozornost nameni njeni obravnavi v zvezi z ženskami ter razloži pojem "podobe čustev". Zaključi s pregledom mehanizmov in socialnih strategij za premagovanje stigmatizacije čustvenosti. Stanko Gerjolj se ukvarja s podobno problematiko kot že omenjeni Žalčev prispevek, z oblikovanjem zrele, stabilne, razumne, skrbne in ljubeče osebnosti, ki je sposobna zdravih odnosov in pomagati drugim. Glavni poudarek da na vlogo izobraževanja v tem procesu, predvsem na primeren odnos in ravnanje vzgojitelja. Izpostavi pomen komunikacije in ustreznih vzgojnih nasvetov za uspešno osebno oblikovanje varovanja. Kot model uporabi svetopisemsko zgodbo o Tobiji, ki jo podrobno interpretira s pedagoškega vidika. Ana Martinjak Ratej dokazuje, da so totalitarni režimi razvili in uveljavljali specifično razumevanje človeka in osebe, posebno podobo človeka. V prispevku predstavi njene značilnosti. Ugotavlja, da so totalitarni režimi poskušali človeško osebo narediti povsem odvečno. Knjigo zaključuje drugi Žalčev prispevek. Ukvarja se z islamofobijo, »strahom« pred islamom. Žalec dokazuje, da islamofobija temelji na izkrivljeni podobi islama. Je dvojček oz. ustreznik radikalnega islamizma, čeprav ju površen pogled dojema kot nasprotji. Oba sta izredno negativna pojava in uničujeta medkulturni in medverski dialog. Žalec ugotavlja, da učinkovit boj proti islamofobiji zahteva (skupno) delovanje tako muslimanov kot nemuslimanov. Na tej točki se njegovo sporočilo ujema s Centinim v poudarjanju pomena neposrednega stika in skupnih izkušenj. Zaradi "totalitarnih" vidikov islamofobije lahko na Žalčevo razpravo gledamo tudi kot na dopolnitev prispevka od Martinjak Ratejeve.

Podobe so zelo pomembne za dialog in komunikacijo, tako v pozitivnem kot v negativnem smislu. Knjiga želi prispevati k dobri komunikaciji in dialogu na različnih ravneh in področjih: med znanstvenimi panogami, religijami, kulturami ... Avtorji že v sami monografiji, ki ima medpanožni značaj, uresničujejo dialog in upajo, da bo njihov »klic« k človečnosti našel pot do ljudi.